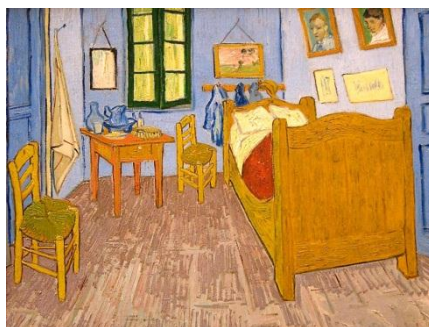

TEORIE BAREV aplikovaná na obraz Vincenta van Gogha *Pokoj v Árles* metodou KOSTKA

Ukázky písemných odpovědí a výtvarných prací žáků 1.D (2011-12) zpracovala
Mgr.A. Magdalena Chumchalová, Ph.D. (Střední škola KNIH, o.p.s. Brno)

Subjektivní odpovědi studentů byly mnohdy zcela protikladné. Co jednomu přišlo přeplácené a chaotické, jinému se zdálo čisté a prostorné, co se někomu jevilo ponuré a smutné, jinému se zdálo příjemné „k mlčení“... Stejně tak i barevná pojednání jednotlivých studentů se výrazně lišila, nicméně každý z jednotlivců si byl schopen svůj výběr i výtvarné pojetí obhájit. V poslední části – aplikaci – se projeví snad nejvíce temperamentové a povahové rozdíly mezi jednotlivci.

1. POPIŠ (OBSAH A KOMPOZICE OBRAZU)

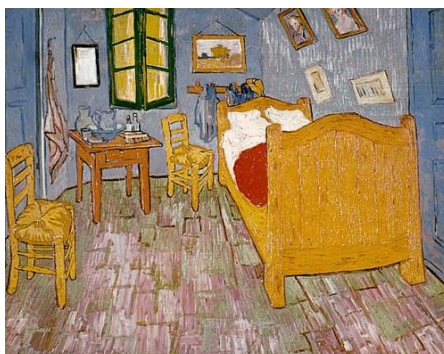

- *Je tam postel, židle, stůl, okna a obrazy. Působí to na mě chladně, mdle. Není to symetrický náhled na obrázek, postel je blíž a větší. Okno je na mě úzké, není tam pro mě náznak života, i když tam je i ručník a obrazy s portréty. Působí to na mě jako pokoj pro nutné přespaní s osobními věcmi a praktickým vybavením pokoje. (Jana K.)*
- *Skromný pokoj zařízený převážně z dřevěného nábytku. Odstíny dřeva k sobě neladí. Pokoj je vymalován modře a to i dveře, pravděpodobně též dřevěné, jsou modré, tmavšího odstínu než omítka. Dveře i zeď k sobě ladí, neladí však s vybavením pokoje. Na nábytku a obrazech najdeme zhruba čtyři odstíny hnědé, což se celkem bije. Postel, židle a jeden obraz mají světle hnědou barvu, další dva obrazy mají o malinko tmavší rámy. Zrcadlo a rám okna jsou nejtmavší. Mnohem lépe by pokoj vypadal vybaven nábytkem a doplňky ze stejné barvy dřeva. Omítka působí velice chladně. Neútluný a studený pokoj. Trochu na tele přidává nábytek, který však vlastně neladí ani s dřevěnou podlahou. (Martina Š.)*
- *Obraz na mne působí stísněným dojmem. Malý pokoj, zeď plná obrázků, židle pro sebe a případnou návštěvu. Stůl je jen jeden a jsou na něm hygienické potřeby. Barvy nábytku neladí s vymalovanými zdmi pokoje. Místnost není útulná a zdá se mi přeplácená věcmi. V této místnosti by mohla žít nějaká postarší osoba, která je zřejmě osamocená. (Jan V.)*
- *Studené barvy stěn – fialové vzbuzují prostorově dojem hloubky pokoje. Dominantní je postel vystupující do popředí v okrové barvě. Stejně barvy jsou i židle a v hnědé barvě pak v pozadí stůl. Nad tím je v hnědé a okrové barvě okno. Na stěnách jsou obrazy a v rohu zrcadlo. Hnědá v několika odstínech znázorňuje dřevěnou podlahu. C prostoru na stěně za postelí je věšák se svršky, kde se opět opakují okrové a fialové (až modrá). Přes určitou strohost a jednoduchost působí pokoj zabydleně, dýchá atmosférou Provence, kde van Gogh tvořil. (Adriana L.)*
- *Na obraze je menší ložnice, která působí stroze a neútluně. Barevně na mě působí stísněně. Jinak je zde jedna postel, hygienický stolek a dřevěná podlaha. (Michal P.)*
- *Předměty tzv. létají, nejsou postaveny a upevněny jako ve skutečnosti. Stěny jsou vymalovány kontrastně. Stín je pouze na podlaze, jinde stíny namalovány nejsou. Vybavený pokoj na spaní – lůžko, 2 židle, jídelní stůl, na zdech portréty a zrcadlo v rohu. Je tam i skříň, postel je rozestlaná. (Michal. L.)*
- *Na obraze vidíme malou místnost s nábytkem, dřevěnou postelí, stolem a dvěma židlemi. Pokoj je vymalován modře. Na zdi visí obrazy s portréty lidí a zrcadlo. Na stolku je položený džbán. Celá místnost působí jako chudý, studentský pokoj nebo pokoj pro služku. Velké zatemněné nebo špinavé okno, nejde skrze něj vidět. Celý pokoj slouží jako ložnice, umývárna i pracovna v jednom. (Martina K.)*

- V pokoji se nachází v popředí vedle dveří postel, nad kterou o pravé straně visí čtyři obrázky. Za čelem postele je věšák na šaty a nad ním další obrázek. Vedle postele je židle a stůl s nádobím. Za nimi je okno. Vedle okna vlevo je zrcadlo a vedle visí ručník. V popředí je další židle. V celém pokoji je prkenná podlaha. Na tomto pokoji mne zaujala především jeho účelnost a zároveň útulnost. Jedná-li se ovšem o pokoj malíře, chybí mi tam jeho náčiní k malování a to mne zaujalo. (Eva M.)
- Na obraze je malířův pokoj malovaný v kombinaci teplých a studených odstínů. Postel a nábytek je vymalován hnědožlutou teplou barvou znázorňující přírodní dřevo a stejně tak i rámy obrazů a podlaha. Stěny jsou studenější – modrošedé. Celkově pokoj působí barevně větší a optimističtější než skutečně je. Za oknem prosvítá žluté pozitivní světlo. Obrázků je na stěně příliš mnoho a tak pokoj opticky ještě zmenšují. Působí to na mne jako pokoj sloužící pouze ke spaní. Také vypadá jako pokoj ne příliš movitého majitele (studenta). (Radka K.)
- Pokoj působí velmi skromným a prostorným dojmem, avšak upraveným. Nachází se v něm věci běžné denní potřeby, je zařízen velmi prostě, leč účelně. Rozměrově je velice malý, valnou část místnosti zabírá lůžko, nad nímž jsou umístěny portréty (autoportréty Vincenta van Gogha). Nábytek je volen účelně – kromě+ postele lze na obraze vidět dvě stejné židle a noční stolek, na němž jsou umístěny nádoby s vodou. Podlaha je také velmi jednoduše řešená, je dřevěná bez nátěru a není na ní umístěn žádný, byť jen malý, koberec. Pokoj evokuje velmi skromné žití, na mne osobně však působí mírně skličujícím dojmem, snad proto, že v místnosti není žádné zvíře, ptáček nebo aspoň květiny. Vypadá prázdně. Barevně je obraz laděn teple, pozitivně. (Julie N.)

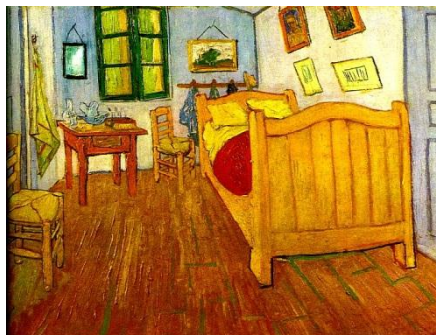
2. ASOCIUJ (SUBJEKTIVNÍ PŮSOBNÍ ČTYŘ BAREVNÝCH VARIANT TÉHOŽ OBRAZU)

I. POKOJ

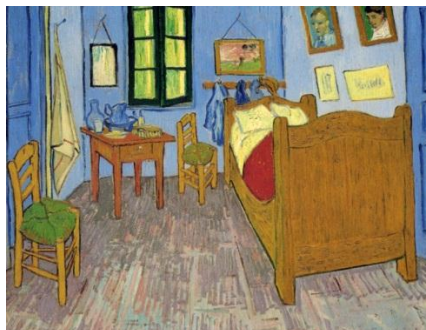
- Pocit zklamání a beznaděje. Útěk před něčím – snad před každodenním světem. Obraz a jeho barvy působí veselým, optimistickým až hravým dojmem. Vyzařuje z něho pohoda a klid. Ráno, kdybych se v něm probudil, bych se dobře naladil. (Jan V.)
- Potemnělá, tísnivá atmosféra. Vše na mě padá. (Michal P.)
- Pokoj ponurý, buď šero (stmívá se) nebo smutek. (Martina K.)
- Pochmurný pokoj, laděno depresivně. Málo světla (možná večer či noc) a málo čistoty... (Radka K.)
- Dobře by se mi zde v klidu mlčelo. (Michal P.)
- Místnost, kde je večer a odráží se světlo od zrcadla a podlahy. Temné zdi, ale jinak nedepresivní. (Michal. L.)
- Tmavý, smutný, ponurý pocit. Jako když se sluneční obloha náhle zatáhne a žene se bouře. (Martina Š.)
- Není mi z toho obrazu dobře. (Veronika D.)
- Tento obraz působí velice depresivně, ale možná je jen malovaný za šera. Nemám z něj vůbec dobrý pocit. (Julie N.)
- Ponuré a tmavé jako v noci. Vystihuje člověka smutného, deprimovaného či unaveného životem. (Adriana L.)
- Pokoj působí ponuře, tmavě a stísněně, jako pokoj člověka před smrtí. (Olga D.)
- Stres, strach, deprivace a úzkost. Vše na mě působí tmavě a chmurně. (Jana K.)

II. POKOJ

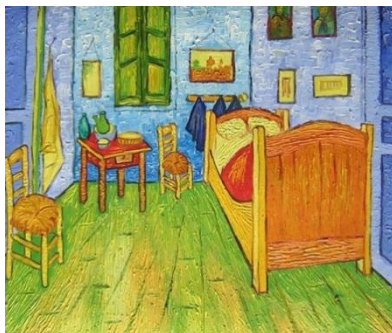
- *Slunečné ráno. (Michal P.)*
- *Pokoj zalitý slunečním svitem, léto a teplo. (Martina K.)*
- *Pokoj působí harmonicky, je namalován, jako bychom v něm stáli. (Veronika D.)*
- *Pokoj malovaný v dusném letním dni. Těžké světlo, teplo, nedostatek vzduchu. (Radka K.)*
- *Velmi slunečný pokoj v pravé poledne. Barvy úplně září, za oknem je vidět zeleň přírody. (Michal. L.)*
- *Sluníčkový, veselý a pozitivní. Jako při západu slunce... (Martina Š.)*
- *Bijící do očí díly té žluté barvy, ale už to není tak děsivé. Nedívá se na to dobře. (Veronika D.)*
- *Tento pokoj je možná malovaný při rozbřesku. Jsou v něm použity barvy ostré až oslňující. Osobně mi užité barvy nejsou blízké, nevyhovují mi. (Julie N.)*
- *Pocit probuzení do slunečného dne. Jas, světlo, teplo, radost a dokonce i pocit bezpečí. (Adriana L.)*
- *Pokoj působí světle, optimisticky, radostně a dětsky. Mohlo by tam bydlet i dítě, jen dát doprostřed hračky. (Olga D.)*
- *Dobrá nálada, příchod rána (slunce). Teplé počasí. (Jana K.)*

III. POKOJ

- *Podzimní, chladné odpoledne. (Michal P.)*
- *Tento pokoj ve mně žádný pocit nevyvolává, je neutrální. (Martina K.)*
- *Tyto barvy působí melancholicky. Sklíčenost, ale zároveň určitá naděje. (Jan V.)*
- *Chlad, opuštěnost, lítostivost. (Eva M.)*
- *Více jemnějších barev a útulnější než předešlý (II.), nicméně stále působí opuštěně, klidně a starodávně. (David B.)*
- *Chladnější dojem. Možná venku prší, je zima a vlhko. (Radka K.)*
- *Místnost v noci beze světla. Vybarvené detailní portréty na zdech. Uklidněná nálada. (Michal. L.)*
- *Studený a chladný. Jako na chatce v zimě, kdy ani krb nefunguje. Zima. (Martina Š.)*
- *Symetrický, „normální“ pokoj. (Veronika D.)*
- *Večerní poklidná nálada. Zatím nejsympatičtější barevná kompozice, nebo modrá uklidňuje. Cítím pohodu, vyrovnanost a klid. Pěkné stínování. (Julie N.)*
- *Pocit pokoje v zimě, chladné světlo a zimní nálada, studeno. (Adriana L.)*
- *Pokoj působí uklizeně, čistě a uspořádaně, ale chladně a stroze. (Olga D.)*
- *V takovém pokoji cítím odpočinek. Tmavé modré zdi na mne působí uspávacím dojmem. (Jana K.)*

IV. POKOJ

- *Barvy moře a naděje.* (Michal P.)
- *V tomto pokoji cítím vztek, znechucení a ošklivení si něčeho.* (Martina K.)
- *Působí na mne barevně přeplácane, ostře a nepřehledně až chaoticky.* (David B.)
- *Velice příjemný pokoj, čistota, prostor a jasné barvy. Zavřené okno – izolace v pokoji, ale příjemná, bezpečná a klidná. Venkov.* (Radka K.)
- *Rozzářená, vynikající nálada... Propadající se postel – asi „těžké“ spaní.* (Michal. L.)
- *Jedovatý, zákeřný, jako kdyby nás chtěl někdo otrávit jedem nebo jako když e dostanete ke škrtící liáně. Muchomůrka zelená!* (Martina Š.)
- *Barvy nepůsobí příjemně, pokoj je jakoby beze zdí. Nelíbí se mi, spíš mě znervózňuje.* (Veronika D.)
- *Zvláštní kombinace barev. Zářivě zelená podlaha a modré zdi navozují až veselou náladu.* (Julie N.)
- *„Jedovatý“ pocit, ostré, dráždící a agresivní.* (Adriana L.)
- *Pokoj působí neharmonicky, nesouladně, roztěkaně a nepřirozeně. Barvy k sobě neladí. Jen postel působí poklidně.* (Olga D.)
- *Chaotický a nevkusně sladěný pokoj. Okno je zapadlé a mdlé. Cítím úzkost z toho pokoje.* (Jana K.)

3. POROVNEJ (VLASTNÍ VÝBĚR OSOBNĚ NEJBLIŽŠÍ VARIANTY OBRAZU)

a

4. ARGUMENTUJ (ZDŮVODNĚNÍ VÝBĚRU)

- *Cítím se nejlépe v pokoji I., kde je večerní klid při svíčkách a kde se se může rozmlouvat... Tento pokoj je nejlépe barevně sladěn.* (Michal. L.)
- *Pokoj II. se mi líbí nejvíc. Je letní, teplý, optimistický, klidný a nabitý energií.* (Martina K.)
- *Pokoj II. – je prosvětlený, útulný a provzdušněný.* (David B.)
- *Cítíla bych se nejlépe v pokoji II., protože mi dává energii, světlo do života a pozitivně mně ovlivňuje.* (Martina Š.)
- *Pokoj II. na mne působí teple, uspokojivě a odpočinkově.* (Jana K.)
- *Pokoj II. – mám z něj pocit tepla a bezpečí, což vyvolávají teplé barvy postel, podlahy a pocit proslunění.* (Adriana L.)
- *Nejvíce je mi blízký pokoj II. – působí optimisticky a vesele, harmonicky a jde z něj teplo.* (Olga D.)
- *Nejvíc se mi líbí pokoj III. – působí nejtepleji, harmonicky a na rozdíl od těch druhých možná až útulně.* (Veronika D.)
- *Pokoj III. – tlumené světlo, poklid, ze všech čtyř provedení cítím největší bezpečí. První typ je deprese sama, druhý obraz je pronikavě ostrý a čtvrtý až moc živý.* (Julie N.)
- *Pokoj IV., protože mám ráda zelenou barvu, dřevo, čistotu a bezpečí samoty daleko od vnějšího světla.* (Radka K.)

5. ANALYZUJ (ANALÝZA OBRAZU Z HLEDISKA PRÁCE S BARVOU)

- Převládají studenější odstíny barev na stěnách – sekundární barvy. Podlaha je laděna více do studena a je velice kontrastní ke zdem pokoje. Okno studené (zamračené). Nábytek takový neutrální. (Jan V.)
  - Na obraze převažují barvy terciální, modré stěny jsou v komplementárním kontrastu s postelí. Podlaha studená kontrastuje s teplými barvami židlí. (Michal P.)
  - Sekundární zelená se kombinuje s terciální žlutozelenou, což je v kontrastu se základní červenou barvou přikrývky. Různé sytosti modré barvy (stěny a dveře) kontrastují nebo jsou komplementární k oranžovohnědé barvě nábytku. (Veronika D.)
  - Pokoj barevně je plný kontrastů. (Julie N.)
  - Fialové stěny jsou komplementární ke žluté podlaze. Postel i nábytek je v teplých barvách (postel okrová, peřina a stolek červené). (Adriana L.)
  - Pokoj je vymalován studeně – modře s různou sytostí. Výplň dveří kontrastuje se stěnou a přehoz s postelí. Žlutozelená podlaha je komplementární k modrým stěnám. Sytě červený stoleček kontrastuje s celým pokojem. (Olga D.)
  - Základní barvy
    - teplá červená peřina
    - studená zelená podlaha
    - studené modré zdi
- Komplementární barvy
- žluté okno kontrastuje s modrofialovou zdí
  - zelenožlutá podlaha je v kontrastu s nábytkem
  - modrofialová ladí se světlemodrou zdí (Jana K.)

6. APLIKUJ (VLASTNÍ BAREVNÉ ZPRACOVÁNÍ NÁMĚTU)

Žáci 1.D (SŠ KNIH v Brně) seděli v lavicích po jednom a soustředěně pracovali... (17. 3. 2012)
(fota Magdalena Chumchalová)

1. Vymaluj tento pokoj v barvách, které jsou Ti blízké:

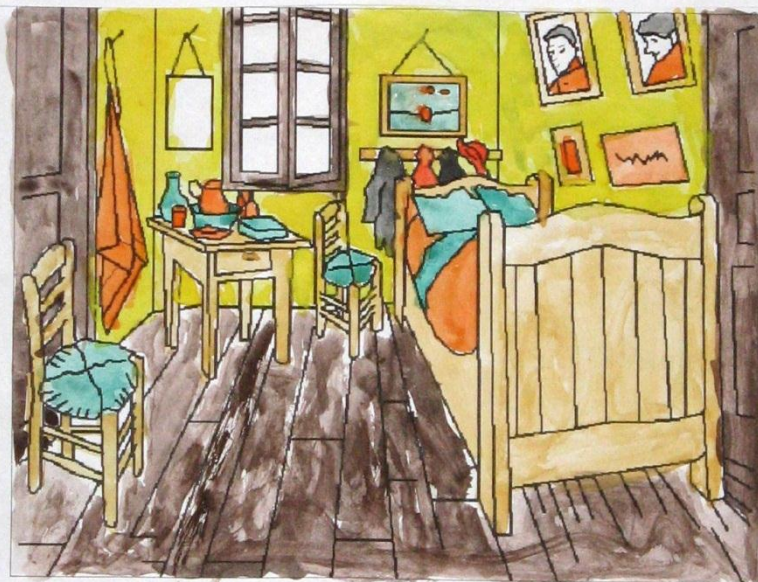

Vymalujte tento pokoj v barvách, které jsou Vám blízké (pracovní verze 1):

Vymalujte tento pokoj v barvách, které jsou Vám blízké (pracovní verze 1):

2. Vyber si jednu barvu a tou v různých odstínech sytosti (ředěním vodou) vykoloruj černobílou variantu van Goghova *Pokoje v Árles*:

http://en.wikipedia.org/wiki/Bedroom_in_Arles

Lipavský Michael 1.8
2012/2. pololetí

http://en.wikipedia.org/wiki/Bedroom_in_Arles

http://en.wikipedia.org/wiki/Bedroom_in_Aries

http://en.wikipedia.org/wiki/Bedroom_in_Aries

Přestože si někteří žáci vybrali stejný barevný odstín jako jejich spolužáci, byl každý výkres jiný a působil odlišným dojmem. Nejvýrazněji to bylo patrné zejména v předešlé oranžové variantě...